

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název práce:	Žižkov, tržnice
Jméno autora:	Bc. Miroslav Slezák
Typ práce:	diplomová
Fakulta/ústav:	Fakulta architektury (FA)
Katedra/ústav:	15118 Ústav nauky o budovách
Oponent práce:	Ing. Arch. Ing. David Neuhäusl
Pracoviště oponenta práce:	-

II. HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH KRITÉRIÍ

Zadání	náročnější
<i>Hodnocení náročnosti zadání závěrečné práce.</i>	
Nejednoduchý pozemek v silném kontextu Žižkova s mnoha výzvami i vazbami v kombinaci s objektem Žižkovské tržnice (jeho rekonstrukcí) považuji za zadání přesahující svou náročností průměr.	

Splnění zadání	splněno s menšími výhradami
<i>Posuďte, zda předložená závěrečná práce splňuje zadání. V komentáři případně uveďte body zadání, které nebyly zcela splněny, nebo zda je práce oproti zadání rozšířena. Nebylo-li zadání zcela splněno, pokuste se posoudit závažnost, dopady a případně i příčiny jednotlivých nedostatků.</i>	
Z formálního hlediska bylo zadání splněno. Sám diplomant nicméně v anotaci jako cíl práce jmenuje využití potenciálu místa či jako jedny z hlavních principů návrhu zmiňuje práci s veřejnými prostranstvími a prostorovými vztahy – zcela správně, protože to je pro pozemek daného charakteru klíčové. Tento potenciál/ambice ovšem nebyl zcela naplněn/a.	

Zvolený postup řešení	správný
<i>Posuďte, zda student zvolil správný postup nebo metody řešení.</i>	
Ohledně procesu a metod návrhu nemám připomínek.	

Odborná úroveň	B - velmi dobře
<i>Posuďte úroveň odbornosti závěrečné práce, využití znalostí získaných studiem a z odborné literatury, využití podkladů a dat získaných z praxe.</i>	
Závěrečná práce prokazuje, že diplomant umí koncepčně přemýšlet, chápat místo, formulovat principy a následně je také kultivovaně architektonicky vyjadřovat.	

Formální a jazyková úroveň, rozsah práce	C - dobře
<i>Posuďte správnost používání formálních zápisů obsažených v práci. Posuďte typografickou a jazykovou stránku.</i>	
Grafický design diplomové práce jako celku je na vysoké úrovni. Projekt je přehledný a dobře čitelný. Rozsah práce je v pořádku, ale nedostává se příliš za hranice jak řešeného pozemku (z hlediska prostorových vazeb), tak běžného standardu (z hlediska vyjádření návrhu a jeho principů).	

Výběr zdrojů, korektnost citací	C - dobře
<i>Vyjádřete se k aktivitě studenta při získávání a využívání studijních materiálů k řešení závěrečné práce. Charakterizujte výběr pramenů. Posuďte, zda student využil všechny relevantní zdroje. Ověřte, zda jsou všechny převzaté prvky řádně odlišeny od vlastních výsledků a úvah, zda nedošlo k porušení citační etiky a zda jsou bibliografické citace úplné a v souladu s citačními zvyklostmi a normami.</i>	
Bez zásadnějších výhrad.	

Další komentáře a hodnocení
<i>Vyjádřete se k úrovni dosažených hlavních výsledků závěrečné práce, např. k úrovni teoretických výsledků, nebo k úrovni a funkčnosti technického nebo programového vytvořeného řešení, publikačním výstupům, experimentální zručnosti apod.</i>

Podrobně v celkovém hodnocení.

III. CELKOVÉ HODNOCENÍ, OTÁZKY K OBHAJOBĚ, NÁVRH KLASIFIKACE

Shrňte aspekty závěrečné práce, které nejvíce ovlivnily Vaše celkové hodnocení. Uveďte případné otázky, které by měl student zodpovědět při obhajobě závěrečné práce před komisí.

Silná hmota novostavby sebevědomě vstupuje do neučesané části Žižkova a přidává svébytný díl do poetické architektonické koláže okolí – duch místa není nespokojen, a to nejen díky navrácení původní funkce tržnice. Areál za zdí je otevřen veřejnosti a vytváří nové možnosti průchodů i pobytů. Stanovený program a jeho základní rozvržení v rámci hmot a prostorů dává smysl. Ambiciózní a nejednoduchá kombinace novostavby, rekonstrukce a přiléhajících veřejných prostranství se funkčně provazují a vytváří rozmanitý, ale fungující celek. Přesto ale projekt obsahuje některé diskutabilní aspekty či nedokonalosti, jimž se budou věnovat následující řádky.

Rekonstrukce bývalé tržnice zachovává stávající bytový dům, likviduje původní přízemní hmotu se současnou nedokončenou nástavbou a obnovuje tržnici v původní hale. Demolice přízemního objektu hmoty otevírá do ulice relativně velké nové náměstí, jehož role ve struktuře veřejných prostranství mi není zcela zřejmá. Byť momentálně nefunkční, nemalý veřejný (před)prostor existuje díky ustoupené stavební čáře u uliční fasády již nyní a bylo by minimálně k úvaze, zda by jeho revitalizace v kombinaci s polozakrytým, klidným dvorem nebyla vhodnější, či zda by nevedla k více rozmanitému, sofistikovanějšímu řešení veřejného prostoru. Další potenciálně skvělý, ale nedořečený okamžik je „tunel“ v původním objektu. Pohledové ukončení osy ulice Rokycanova monumentálním stromem osobně považuji za trochu laciné – mnohem silnější by mohla být práce s průhledem na Vítkov, který zde vhodně vymezuje hmota bytového domu s kavárnou v parteru.

Je skvělé, že krytý poloveřejný prostor tržnice propojuje náměstí Tachovské s náměstím novým. Ačkoli proklamovaná variabilita tržnice není bohužel nijak ilustrovaná, kombinace populárních trhů spolu s kulturními či jinými akcemi tvoří velmi silný program, který může (má) aktivizovat a definovat navazující veřejná prostranství – to se ale v návrhu nijak specificky neprojevuje. S tím souvisí celkové ztvárnění a orientaci vstupů do tržnice: vždy se nachází „za rohem“ a nevnímám, že by návrh konkrétně rozvíjel tento potenciál (synergie tržnice a náměstí/plácku) jakkoli nad rámec toho, že před oběma vstupy prostor zkrátka existuje. U nástupu z východu, tedy z nově vzniklého náměstí, chápu případný argument, že se de facto jedná o původní stav, ale pak by si minimálně zasloužil elegantnější řešení nejen z hlediska bezbariérového přístupu.

Ačkoli je Tachovské náměstí zásadní komunikační uzel přímo navazující na řešené území, v návrhu je prakticky ignorováno. Jeho prostor se přitom kontinuálně přelévá do západního předprostoru navržených objektů. Tato vazba je ve výkresech zobrazena pouze v axonometrii, a to jen velmi schematicky. S tím souvisí nedostatečná definice příjezdové cesty do podzemních garáží pro IAD i zásobování. Velmi frekventovaná cyklostezka a pěší komunikace u paty Vítkova se jen s lehkou nadsázkou také v návrhu projevuje čistě jen svou přítomností. Jak na tuto komunikaci, tak na Tachovské náměstí navazuje drobný plácek vznikající před komunitním centrem a vstupem do tržnice. Považuji za neadekvátní, že takto dobře definované místo s takovým pobytovým a komunikačním potenciálem je ztvárněno pouze jako zadlážděná plocha před slepou zdí komunitního centra a z náměstí neviditelným vstupem do tržnice. Ve většině výše zmíněných momentů velmi postrádám práci s rozhraním a detailem.

Půdorysná figura novostavby bytového domu je silná, důstojně komunikuje s funkcionalistickou budovou původní tržnice a vytváří kvalitní potenciály z hlediska veřejného prostoru. Dispoziční řešení celého přízemního podlaží, kde se prolínají všechny zásadní funkce, považuji v principu za zdařilé a fungující. Umístění hlavních vstupů do BD pod vykonzolované pavlače ze strany Vítkova je osvěžující a uživatelsky příjemné řešení, byť znamená několik kroků navíc. Současný výraz domu s jemným použitím barvy je příjemně uměřený a jeho eleganci umocňuje tektonika konstrukčního řešení.

Zvolená typologie pavlačového domu odpovídá kontextu a teoretickému záměru vzniku městských bytů, na druhou stranu ale jasně limituje hlavní orientaci umístění bytů na jih, tedy trochu k novému náměstí, ale především do vnitrobloku – pochopitelně, protože jinak by většina bytů byla orientována čistě na sever. Severní fasáda ovšem nabízí nejpříjemnější výhledy přímo na Vítkov a je tedy otázka, zda jde opravdu o nejlepší možnost. Domu samotnému navržené řešení v uvozovkách sluší, ale z hlediska vznikajících bytů je z mého pohledu kontroverzní. Zajímavý moment k diskusi je privatizace částí pavlače, její oddělení na dvě části a konkrétní atypické detaily jako je uzavření vnějšího předprostoru ložnice charakterově připomínající sklad. Částečně by to mohlo být kompenzováno právě pobytovou funkcí pavlače, která ovšem ze soukromého pohledu plně funguje pouze u krajních bytů. V rámci sdílených částí pavlače není nijak řešena s výjimkou velmi minimalistického detailu vstupu do jednotlivých bytů (posedový parapet).

Dispozice bytů jsou lapidární a v zásadě funkční, ovšem vyšší míra jejich propracování by mohla prozradit určité problémy, především u menších bytů. Detailní půdorysy by zasloužily větší podrobnost. Štítové stěny jsou slabším bodem nejen z hlediska výrazu, ale především dispozic přiléhajících bytů – zhruba sedm metrů slepé fasády je problém především u větších bytů v posledních třech podlažích, jejichž hlavní obytné prostory jsou nedostatečně prosvětleny a obyvatelé zbytečně přicházejí o cenné výhledy na Vítkov a náměstí, což v lehce nižší míře platí i pro byty 1+1 v nižších podlažích. To je podle mého názoru největší dispoziční problém.

Z hlediska rozsahu práce mi chybí zejména výstupy, které by řešily zaprvé širší vztahy sahající za hranice řešeného pozemku a zadruhé detaily: ať už schémata, výkresy, skici či podrobnou a rozsáhlejší situaci s půdorysem přízemí. Míra detailu by obecně mohla být vyšší ve výkresech i ve vizualizacích, přičemž vizualizace více, než by bylo vhodné, neodpovídají výkresům.

Nelze nesouhlasit s diplomantem, když poznamenává, že: „Potenciál místa tkví v urbánních návaznostech,“ a vyjmenovává jako kontaktní zóny „hranice, přechody, křížení, spojení.“ Pečlivé a detailní řešení výše zmíněného postrádám nejvíce – spolu s dotažením jinak správně načrtnutých principů, které se mnohdy zastavily krok před pomyslnou cílovou páskou. Považuji za důležité zdůraznit, že předložený (a nikoli jednoduchý) projekt považuji za kvalitní návrh s dobrými myšlenkami, jehož potenciál ovšem nebyl zcela naplněn či vyjádřen – proto jej hodnotím klasifikačním stupněm **C - dobře**.

Témata ke komentáři (otázky)

- 1) Vhodnost měřítka a charakteru nového náměstí? Jeho smysl/funkce ve vztahu k Tachovskému náměstí? Adekvátnost z hlediska demolice původní jednopodlažní hmoty a celkové plochy prostranství?
- 2) Řešení a fungování vstupů do tržnice a přiléhajících veřejných prostranství?
- 3) Výhody a nevýhody zvolené pavlačové typologie vzhledem k místu a orientaci bytů? Pobytová (ne)vhodnost sdílených částí pavlače? Dispozice, fungování a detaily soukromých částí pavlače (především „lodžie“ před ložnicemi)?
- 4) Míra prosvětlení a dispozice bytů u štítové stěny?
- 5) Převýšené atiky nad vstupy do tržnice – adekvátní „ochrana“ vnitrobloku, anebo nadbytečný blok vizuálního kontaktu? Je výrazné snížení kvality několika bytů v jejich přímém sousedství odpovídající cenou za „monumentalizaci“ vstupů do tržnice?

Datum: 6.6.2023

Podpis:

